

Kommunalt forebyggingsprogram - plan for bruk av midler

Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge er en ny, tverrsektoriell tilskuddsordning i Bufdir, som skal styrke kommunenes arbeid med å sikre gode oppvekstvilkår og forebygge utenforskap blant barn og unge. Midlene skal bidra til helhetlige og forebyggende tiltak på tvers av tjenester.

Midlene som inngår i den nye tilskuddsordningen er hentet fra følgende kilder:

- Tilskudd til styrking og videreutvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten (Helse- og omsorgsdepartementet)
- Tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn (Kunnskapsdepartementet)
- Tilskudd til tiltak for å styrke språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i barnehage (Kunnskapsdepartementet)
- Sektorbidrag fra arbeids- og inkluderingsdepartementet

Delmål for ordningen er:

1. Tilhørighet, deltakelse og god helse: Barn og unge har god helse, opplever tilhørighet, og deltar i barnehage, utdanning, arbeidsliv, nærmiljø og fritidsaktiviteter.
2. Tidlig og helhetlig innsats: Barn, unge og deres familier med behov for hjelp fanges opp tidlig og får helhetlig, tilpasset og samordnet oppfølging gjennom kommunenes tjenester og tilbud.

Ordningen ble lyst ut våren 2026, kommunen søkte på ordningen og fikk i mai 2026 tildelt et tilskudd på kr 1 100 191. Innenfor delmålene, bestemmer kommunene selv hvilke tiltak de finner best egnet. Innsatser og tiltak skal være rettet mot målgruppen, og kan utformes som både universelle tiltak og tiltak rettet mot grupper av utsatte barn, unge og deres familier. Ordningen passer slik svært godt for Vestre Toten kommune, da dette særlig støtter opp under kommunens pågående arbeid med innføring av Helhetlig innsatstrapp og Bedre tverrfaglig innsats (BTI).

Representanter fra aktuelle tjenesteområder har jobbet samlet og tverrsektorielt for å kunne fordele midlene på tiltak som treffer målgruppen godt. Det ble gjennomført en felles prioritering og fordeling av midlene mellom de innmeldte tiltakene. Ordningen stiller krav om medvirkning av målgruppen i prosessen. Ungdomsrådet ble orientert om ordningen, de støttet de valgte tiltakene, og kom også med et eget innspill som vil bli tatt med i arbeidet fremover mot neste års fordeling.

Oversikt over fordeling av midler og tiltak:

Tjenesteområde	Kort beskrivelse av tiltak	Beløp	Nivå i helhetlig innsatstrapp
Skole	Kristian Øen - foredrag	kr 20 000	1
Skole	Overgangsobjekter, ASK	kr 180 000	1/2
Skole	Flexid i lokalsamfunnet - kurskvelder med frivillig sektor	kr 30 000	1
Barnehage	Migrasjonspedagog/språkpedagog, språkgrupper for minoritetsspråklige barn (differanse tilskuddsmidler 2025-2026)	kr 129 360	1
Barnehage	Dekning av innkjøp fra Zpirit	kr 100 000	1
Kultur/fritid	Juniorklubb - tillegg til andre tilskuddsmidler for å opprettholde bemanning og drift på nåværende nivå	kr 170 000	1-3
Kultur/fritid	Tilrettelagt fritidstilbud der forskjellige aktiviteter testes ut (8-13 år) som erstatning for støttekontakt 1:1	kr 50 000	2-3
Barn/familie	Småtrølltreff - samarbeid mellom kulturskole, helsestasjon, familietema og frivillighet - utvide tilbudet/lengre sesong	kr 50 000	1
Barn/familie	Helsedag 5.-trinn. Samarbeid mellom skole og skolehelsetjenesten, oppstart skoleåret 26/27	kr 50 000	1
Fysio/ergo	Utvikling av "Toten-modellen" -Bevegelsesglede i barnehagene	kr 320 831	1
SUM		kr 1 100 191	

Prioriterte tiltak:

Fysio- og ergoterapitjenesten meldte ønske om å etablere et tiltak for å bidra til økt bevegelsesglede i barnehagene, basert på «Gausdalsmodellen». De ønsker å flytte fysioterapeutenes kompetanse og ressursbruk over fra individbasert oppfølging til kompetanseheving av ansatte og utvikling av universelle tiltak i barnehagene. Dette er det sannsynlig at alle barn vil ha glede og utbytte av, både når det gjelder sin motoriske og språklige utvikling. Det var bred enighet i arbeidsgruppen om at dette var et viktig og framtidsrettet tiltak, og det ble derfor prioritert høyt i fordelingen. Tiltaket ble tildelt kr 320 831 av den samlede tildelingen.

Vurdering

Samarbeid på tvers av tjenester om å løse felles oppgaver innen det forebyggende arbeidet for barn og unge er svært ønskelig. Slik fordelingen av tilskuddet er satt opp, får kommunen styrket arbeid med innføring av tiltak på de laveste nivåene i helhetlig innsatstrapp, der de har antatt god effekt og tjenester samarbeider på tvers, i arbeid med flere av tiltakene. Det er god sammenheng mellom fordelingen av tilskuddet og overordnede mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel.